

LUONTO- JA YMPÄRISTÖ- KOULUJEN PALVELUT

kouluille ja varhaiskasvatukseen
pääkaupunkiseudulla

2024–2025

Kursseja • luontokoulupäiviä
kouluvierailuja • opastuksia
opetusmateriaaleja • näyttelyitä
vierailukohteita

NATUR- OCH MILJÖ- SKOLORNAS TJÄNSTER

för skolor och småbarnsfostran
i huvudstadsregionen

2024–2025

Kurser • naturskoldagar
skolbesök • guidningar
undervisningsmaterial
utställningar • besöksmål

Sisältö

Harakan luontokeskus.....	4
Korkeasaaren luontokoulu Arkki	6
Meriharjun luontotalo.....	8
Naturskolan Uttern.....	10
Kurssikalenteri 2024–2025	14
Vihreä lippu • Grön flagg	16
Suomen luontokeskus Haltia Finlands naturcentrum Haltia	18
Vantaan luontokoulu • Vanda naturskola.....	20
Ympäristökoulu Polku	22
Villa Elfvikin luontotalo • Naturens hus Villa Elfvik.....	24
Pääkaupunkiseudun luonto- ja ympäristökoulut Huvudstadsregionens natur- och miljöskolor	28

Toimitus: Villa Elfvikin luontotalo, Espoon kaupunki

Kannen kuva: Vantaan luontokoulu

Taitto: www.gravision.fi

Paino: Joon

Luonto- ja ympäristökoulut kasvattajien tukena

Hyvä opettaja, varhaiskasvattaja, ilta-päiväkerhon ohjaaja, kasvatusalan opiskelija ja kaikki ympäristökasvatuksesta kiinnostuneet! Tästä esitteestä löydät pääkaupunkiseudun luonto- ja ympäristökoulujen palvelut.

Luonto- ja ympäristökoulut edistävät luonnontuntemusta, ympäristö-vastuullisuutta ja kestävä elämäntapaa. Kouluille ja päiväkodeille tarjottavat opetusohjelmat perustuvat valtakunnallisiin varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmiin ja tukee niissä asetettuja kestävä kehityksen kasvatuksen tavoitteita. Oppiminen on monialaista, toiminnallista, elämyksellistä, osallistavaa ja tutkivaa. Kasvattajille

tarkoitettut kurssit tarjoavat tietoa ja menetelmiä ympäristövastuullisuuden opettamiseen ja valmiuksia viädä ryhmiä ulos luontoon oppimaan. Luonto- ja ympäristökoulut tarjoavat myös kiinnostavia vierailukohteita, kuten näyttelyitä ja luontopolkuja.

Tutustu tarkemmin LYKE-verkoston sivuilla luonto- ja ympäristökoulujen toimintaan ja siihen, miten ympäristökasvatus tukee opetussuunnitelman perusteita: www.luontokoulut.fi

Tervetuloa palveluittemme pariin!

Toivottaa pääkaupunkiseudun luonto- ja ympäristökoulujen väki

Natur- och miljöskolornas stöd för pedagoger

Bästa lärare, småbarnspedagog, eftisledare, pedagogikstuderande och alla som är intresserade av miljöfostran! Den här broschyren presenterar huvudstadsregionens natur- och miljöskolors tjänster för er.

Natur- och miljöskolorna främjar naturkännedom, miljöansvar och hållbar livsstil. Natur- och miljöskolorna erbjuder undervisningsprogram som grundar sig på de nationella läroplanerna och stöder läroplanernas mål för fostran för hållbar utveckling. Inläringen är ämnesövergripande, undersökande, aktivitets- och upplevelsebaserad.

Kurserna för pedagoger ger kunskap och metoder för att lära ut miljöansvar och ta ut grupper i naturen. Natur- och miljöskolorna erbjuder också intressanta besöksmål, såsom utställningar och naturstigar.

Bekanta dig närmare med natur- och miljöskolornas verksamhet, och hur den stöder läroplanen på LYKE-nätverkets nätsidor: www.luontokoulut.fi/sv

Välkommen att ta del av våra tjänster!

Önskar vi på huvudstadsregionens natur- och miljöskolor

Tervetuloa Harakan luontokeskukseen!

Harakan saaren luontokeskus Kaivopuiston edustalla on kaikkien Itämerestä kiinnostuneiden retkikohde ja saaristotukikohta. Harakka on kouluille merellinen kenttäasema luonnon ja ympäristön tilan tutkimiseen. Tarjoamme luonto-opetuksen ja ympäristökasvatuksen palveluita myös päiväkodeille ja aikuisille. Harakan saarella opitaan ulkona merituulella tai laboratorion suojissa. Päivä saarella tarjoaa aina jonkin oivalluksen kotiin vietäväksi. Toimintaan osallistuminen on pääosin maksutonta. Ryhmät kustantavat itse yhteysvenematkat.

Harakan kurssit 2024–2025

Syksy 2024

- **Ympäristökasvatusta taiteen keinoin,**
ke 11.9.2024 klo 10–16,
Harakan luontokeskus
- **Merten roskaantuminen,**
to 26.9.2024 klo 10–16,
Harakan luontokeskus
- **Kaupunkiluonto,**
to 3.10.2024, klo 10–15,
Kirjailijatalo Villa Kivi

Kevät 2025

- **Talviluonto,**
ti 11.2.2025, klo 10–15,
Maunulan maja
- **Liito-oravakurssi,**
to 20.3.2025 klo 10–15,
Museo Tamminiemi

Ilmoittaudu kursseille viimeistään viikkoa ennen kurssia! Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Lisätiedot ja ilmoittautumislinkit: hel.fi/harakankurssit. Saat ennakkotietoa kursseista ja ilmoittau-

tumisen alkamisesta Harakan uutiskirjeestä. Voit tilata uutiskirjeen lähettämällä pyynnön sähköpostitse osoitteeseen: mira.lainiola@hel.fi.

Luontokoulupäivät

Luontokoulu Itämeren äärellä kutsuu helsinkiläisiä luokkia toiminnalliselle tutkimusretkelle.

Luonnontutkimuspäivät 4.–7. luokkalaisille

- Luonnontutkimuspäiviin haetaan keväisin, kevätkauden päiviin 21.3.2025 mennessä ja syyskauden päiviin 9.5.2025 mennessä.
- Lisätiedot ja hakulinkit julkaistaan keväällä verkkosivulla: hel.fi/harakankurssit

Ympäristöntutkimuspäivät lukiolaisille ja 7.–9.-luokkalaisille

- Ympäristöntutkimuspäiviin on jatkuva haku sähköpostilla osoitteeseen asta.ekman@hel.fi

Päivähoidon saariseikkailut

Saariseikkailuretkiä järjestetään touko-
syyskuussa helsinkiläisille päivähoito-
ryhmille. 3–4 tuntia kestävät saariseikkailut
soveltuvat parhaiten viskareille ja eskareil-
le (noin 5–7 vuotiaille). Elämyksellisellä
saariseikkailulla tutustutaan Harakan saa-
ren luontoon ja kiehtovaan vedenalaisen
maailmaan toiminnallisesti tutkien.

Haku aika on vuosittain maaliskuu–huhtikuun
taiteissa. Lisätiedot: hel.fi/harakankurssit

Maksulliset tilausopastukset ryhmille 2024

- Luontoretkillä tutustutaan saaren kasveihin, lintuihin ja historiaan. Retken sisältöä voidaan räätälöidä ryhmän toiveiden mukaan. Lisätiedot ja varaukset: puh. 040 719 1908, info@natureexperts.fi, www.natureexperts.fi
- Hyvinvointiretket sopivat esimerkiksi virkistyspäivän ohjelmaksi. Lisätiedot ja varaukset: katja@retkeilykeskeisyys.fi
- Saariseikkailuopastukset sopivat lapsiryhmille aikuisten seurassa.

Retkellä tutustutaan saaristoluontoon eläytymällä ja seikkailemalla.

Saariseikkailuopastus soveltuu mm. lasten syntymäpäiväjuhliin. Lisätiedot ja varaukset: puh. 040 719 1908, info@natureexperts.fi, www.natureexperts.fi

- Ruotsinkieliset ryhmät, jotka haluavat tulla retkelle Harakkaan voivat varata ruotsinkielisen teemapäivän. Maksullisen retken järjestää Naturskolan Uttern. Lisätiedot ja varaukset: luontokouluopettaja Pia Bäckman, puh. 050 462 9947, naturskolanuttern@naturochmiljo.fi

Näyttelyt

Harakassa on useita näyttelyitä, joihin on vapaa pääsy. Tutustu luontotalon saaristoluontonäyttelyyn, Akvaariotalon murtovesiakvaarioihin, Satutalo Vellamoon, Bunkkerin valokuvanäyttelyyn sekä Harakan taiteilijayhteisön vaihtuviin taide-
näyttelyihin.

- Luontokeskuksen näyttelyt: hel.fi/harakka
- Harakan taiteilijoiden näyttelyt: harakka.fi

Tervetuloa Korkeasaaren oppimaan!

Korkeasaaren eläintarhassa toimiva Korkeasaaren Luontokoulu Arkki järjestää opetusta koululaisille ja varhaiskasvatukselle. Lähestymme luontoa eläinten ja niiden elinympäristöjen kautta. Tarjoamme koulutuksia myös opettajille ja muille kasvattajille sekä julkaisemme kasvattajille suunnattua, opetusasioihin painottuvaa uutiskirjettä. Uutiskirjeen voi tilata sähköpostiin opetussivujemme kautta. Ohjelmiamme ja palveluitamme ei ole rajattu minkään tietyn kunnan kouluille tai varhaiskasvatusyksiköille. Nettisivuillamme on myös runsaasti materiaalia opetuksen tueksi.

Lue lisää: www.korkeasaari.fi/opintoretki

Kurssit kasvattajille

Kurssiemme teemana on tällä kertaa sade- metsäluonto ja sen suojeleminen. Syksyn kurssin pääkohderyhmä ovat varhaiskasvattajat ja alkuopetuksen opettajat. Kevään kurssin pääkohderyhmä ovat luokanopettajat ja aineenopettajat. Kumpikin kurssi sopii myös muille kiinnostuneille. Kurssit järjestetään Korkeasaarella ja ne ovat maksuttomia.

- **Suojellaan sademetsiä 1**
ti 24.9.2024 klo 15–18
- **Suojellaan sademetsiä 2**
to 6.5.2025 klo 16–19

Lue lisää ja ilmoittaudu:
<https://www.korkeasaari.fi/opintoretki/kurssit-kasvattajille>

Luontokoulupäivät

Suosittujen luontokoulupäivien teemat liittyvät mm. eläinten käyttäytymisen tutkimiseen, trooppisiin ympäristöihin, sopeutumiseen ja uhanalaisten lajien suojeleluun. Kohderyhmämme on peruskoulun 3.–6. luokat. 4-tuntiset luontokoulupäivät ovat osallistujille maksuttomia ja sisältävät evästauon sekä ennako- ja jälkitehtävät.

Teemat löytyvät nettisivuiltamme:
<https://www.korkeasaari.fi/opintoretki/luontokoulu>

- Haku lukuvuoden 2024–2025 luontokoulupäiviin tapahtuu nettilomakkeella 7.–30.8.2024. Luontokoulupäivät ovat maksuttomia ja niihin voi hakea mukaan mistä tahansa Suomen kunnasta.

Namunuolimyrkkysammakko

KUVA: ANNIKA SORJONEN/
KORKEASAARI

Koululaiskonferenssi

Yläkouluille ja lukioille järjestämme koululaiskonferenssin maaliskuussa 2025. Tapahtumassa koulujen edustajaoppilaat tutustuvat johonkin ajankohtaiseen ympäristöaiheeseen ja työstävät sitä työpajoissa sekä esittelevät työt muille osallistujille sekä myöhemmin koko muulle koululle.

- Ilmoittautuminen tapahtuu nettilomakkeella alkuvuodesta. Lisätiedot päivitetään nettisivuillemme lähempänä ajankohtaa: <https://www.korkeasaari.fi/opintoretki/koululaistapahtumat>

Varhaiskasvatukselle

Ohjelmalliset peuraaviot maaliskuussa 2025. Ilmoittautuminen tapahtuu nettilomakkeella alkuvuodesta. Lisätietoja päivitetään nettisivuillemme lähempänä ajankohtaa:

<https://www.korkeasaari.fi/opintoretki/varhaiskasvatusryhmat>

Omatuimivierailut ja -materiaalit

Korkeasaarella voi vierailla omatoimisesti luokan tai vaka-ryhmän kanssa nettisivujemme materiaaleja hyödyntäen. Ryhmien tulee aina ilmoittautua etukäteen ja hakea maksutonta tai etuhintaista vierailua. Ennen vierailua tulee käydä läpi Korkeasaaren käyttäytymissäännöt. Oppilaat ovat retkellä aina opettajan vastuulla. Omatoimivierailun lisäksi voi tiedustella myös mahdollisuutta opastettuun kierrokseen. Opastukset ovat maksullisia.

Lisätietoja: <https://www.korkeasaari.fi/opintoretki> ja <https://www.korkeasaari.fi/opintoretki/varhaiskasvatusryhmat>.

En del självstudiematerial också på svenska.

MERIHARJUN LUONTOTALO

UUTELANTIE 32, HELSINKI • [HTTPS://NUORTEN.HEL.FI/TEKEMISTA-JA-PAIKKOJA/LUONTOKOULUT-JA-RYHMAITYKSET/](https://nuorten.hel.fi/tekemista-ja-paikkoja/luontokoulut-ja-ryhmaytykset/) • MERIHARJUN.LUONTOKOULU@HEL.FI

Meriharjun luontotalon retket ja luontokoulut

Meriharjun ainutlaatuinen sijainti keskellä Uutelan komeita metsiä ja kutsuvien rantojen kupeessa tekee siitä Itä-Helsingin helmen, jossa on helppo lumoutua luonnosta.

Tule luokkasi kanssa löytämään kipinä luontosuhteen vahvistamiseen!

Meriharjun luontotalo tarjoaa kokonaisvaltaisia, toiminnallisia ja elämyksellisiä luontokouluohjelmia, retkiä ja luontoryhmäytyksiä helsinkiläisille 4.–9.-luokkaisille sekä toisen asteen oppilaitoksille.

Toiminnan pääpainopisteinä ovat elämykset, toiminnallinen oppiminen ja oivallukset. Ohjelmat tukevat ja täydentävät koulussa opittua nivoutuen näin osaksi laajempaa, koulussa tapahtuvaa opiskelua.

Esimerkkejä ohjelmatarjonnasta: Elämyksellinen retki, Uhanalaiset eläimet, Ravintoverkko-ohjelma, Metsäpäivä, Luontoryhmäytykset ja English language Nature school.

Ilmoittautuminen luontokouluihin:

kultus.fi kaksi kertaa vuodessa lukukausien alkaessa.

Instagram: [@ymparistotoiminta](https://www.instagram.com/ymparistotoiminta)

Välkommen ut med Naturskolan Uttern!

Naturskolan Uttern är en resurs för skolor och daghem i huvudstadsregionen och västra Nyland. Vi erbjuder uteundervisning i form av naturskoldagar med varierande teman som an knyter till årstid och plats. Vår verksamhet är uppsökande och undervisningen kan ske i er närmiljö eller i något av regionens natur- och friluftsområden.

Naturskolans uteundervisning bygger på ett aktivt lärande med barnens egna upplevelser och upptäckter i fokus. Undervisningen är läroplansbaserad och fungerar som komplement till den ordinarie undervisningen. En dag med naturskolan ger naturkunskap, motorikträning och motion samt samarbete och gemenskap i naturen. Genom lekar och uppdrag får barnen upptäcka naturen omkring sig med alla sinnen. Vi ordnar även fortbildningar för pedagoger.

Delta i Ett läsår med naturskolan

Delta i *Ett läsår med naturskolan* tillsammans med din grupp och upplev naturen året runt! Helheten innefattar fyra naturskoldagar, två tillfällen under höstterminen och två under vårterminen. Vi tar emot anmälningar från maj till augusti, så länge det finns platser kvar.

Anmäl din grupp till läsåret 2024–2025:

- Ett läsår med naturskolan för åk 3–4
- Ett år med berguven Bubo för daghems- och förskolegrupper (barn 5–7 år)

Läs mer om ett läsår med naturskolan:

<https://www.naturochmiljo.fi/naturskola/tjanster/lasar-med-naturskolan/>

Enskilda temadagar

Vill ni ha en temadag i er närmiljö eller åka på utflykt till en skog eller havsstrand? Läs mer om våra temadagar för olika åldersgrupper:

<https://www.naturochmiljo.fi/naturskola/tjanster/temadagar/>

Fortbildning

Vi erbjuder också fortbildnings- och inspirationstillfällen för olika grupper av pedagoger. Vill ni fördjupa er i ett tema inom miljö- och naturkunskap? Behöver ni idéer till hur man enkelt och roligt kan flytta ut den egna undervisningen? Vi ordnar fortbildning kring olika teman enligt beställning och kommer och fortbildar i er närmiljö.

Läs mera om våra fortbildningar:

<https://www.naturochmiljo.fi/naturskola/tjanster/fortbildning/>

Material för pedagoger

Vi från Natur och Miljös naturskolor har samlat våra bästa materialtips till utomhusaktiviteter året runt på vår hemsida. Där hittar du också ett flertal lärarhandledningar som vi har tagit fram och medverkat i. Läs mer:

<https://www.naturochmiljo.fi/naturskola/material-for-pedagoger/>.

YMPÄRISTÖ-
KASVATUS

© LAURA KARLIN / WWF

Hyödynnä WWF:n maksuttomat materiaalit!

Tarjoamme runsaasti ideoita ympäristöopetukseen ja kestävän kehityksen kasvatukseen. Materiaaleista löydät eri-ikäisille ja moniin oppiaineisiin sopivia julisteita, esityksiä ja askarteluohjeita sekä tehtäviä retkille ja oppimistuokioihin.

Tutustu: wwf.fi/opettajille

Sinustako ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen asiantuntija?

Aloita opintosi ympäristökasvatuksen koulutusohjelmassa oman aikataulusi mukaan – joustava aloitus ympäri vuoden!

Oletko pohtinut oman ammattialasi roolia kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa? Syklin ympäristöalan erikoisammattitutkinto ympäristökasvatuksen painotuksella tarjoaa taustatietoa, käytännön menetelmiä ja työkaluja vaikuttavaan ympäristö- ja kestävyyskasvatukseen. Haku suosittuun koulutusohjelmaan on auki jatkuvasti ja opintojen aikataulu räätälöidään jokaiselle opiskelijalle erikseen.

Tilaa Sykli kouluttamaan omalle paikkakunnallesi

Tarjoamme tilauksesta innostavia ja toiminnallisia työpajoja ulkona oppimisen, kestäväen kehityksen ja luonnon hyvinvointivaikutusten teemoista. Tilauuskoulutukset ovat hyvä tapa kouluttaa henkilöstöä sekä rakentaa pohjaa ympäristökasvatuksen ja kestäväen kehityksen työn koordinointiin ja suunnitteluun. Työpajat tarjoavat uusia oivalluksia ja konkreettisia työkaluja toiminnallisiin menetelmiin ja lähiympäristön monipuoliseen hyödyntämiseen opetuksessa. Tilauuskoulutuksen kestot vaihtelevat 3-6 h välillä ja ovat sovittavissa tilaajan kanssa.

Seuraa Syklin koulustarjontaa koulutuskalenterista!

Tarjoamme jatkuvasti useita ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen lyhytkoulutuksia. Pysy ajan tasalla uusista koulutuksista seuraamalla Syklin koulutuskalenteria.

Seuraa meitä somessa:

Instagram: @ymke_sykli

Tilaa Syklin uutiskirje:

www.sykli.uutiskirje.fi

Luonto- ja ympäristökoulujen kalenteri

Löydät alla olevasta kalenterista kurssien ajankohdat, hakuajat luontokouluun ja retkille sekä monta muuta hyödyllistä päivämäärää.

Ympäristökasvatuksen kurssit erottuvat kalenterissa keltaisella taustalla. Niiltä löydät luonnonihmeitä, taitoja liikuttaa lapsia ja nuoria luonnossa sekä keinoja arjen ympäristöasioiden käsittelyyn.

Monilla kursseilla aiheita käsitellään ilmiölähtöisesti ja monialaisesti ja ne auttavat opetussuunnitelman käyttöön ottamista. Useat kurssit sopivat opettajien vesokoulutuksiksi.

Kursseille ja Vihreä lippu -tapahtumiin on ennakoilmoittautuminen. Kohderyhmät ja ilmoittautumishojheet löydät järjestäjän omilla sivuilla.

Syksy 2024

ELOKUU

Meriharjun luontokoulun haku alkaa sivut 8–9	Meriharjun luontotalo, Helsinki
7.–30.8. Luontokoulu Arkin haku koko lukuvuoden luontokoulupäiviin sivut 6–7	Korkeasaaren Luontokoulu Arkki, Helsinki
14.8. klo 9 Villa Elfvikin syyskuun luontoretkien varaus alkaa sivut 24–26	Villa Elfvikin luontotalo, Espoo
19.8. Vantaan luontokoulun kummiluokkahaku päättyy sivut 20–21	Vantaan luontokoulu, Vantaa
26.8. klo 15–17.30 • Lajit haltuun: Ötököiden ihmemaa • sivut 20–21	Vantaan luontokoulu, Vantaa
31.8. Suomen luonnon päivä	

SYYSKUU

3.9. klo 15–17.30 • Lajit haltuun: Kiehtovat kasvit • sivut 20–21	Vantaan luontokoulu, Vantaa
9.–27.9. klo 15–17 • Lähimetsän luonto: sienet ja monimuotoisuus, tilauskurssit • sivut 24–26	Villa Elfvikin luontotalo, Espoo
11.9. klo 10–16 • Ympäristökasvatusta taiteen keinoin • sivut 4–5	Harakan luontokeskus, Helsinki
24.9. klo 15–18 • Suojellaan sademetsiä 1 • sivut 6–7	Korkeasaaren Luontokoulu Arkki, Helsinki
26.9. klo 10–16 • Merten roskaantuminen • sivut 4–5	Harakan luontokeskus, Helsinki

LOKAKUU

3.10. klo 10–15 • Kaupunkiluonto • sivut 4–5	Harakan luontokeskus, Helsinki
7.–13.10. Energiansäästöviikko	
8.10. klo 15–18 • Vertaistukea ja virkistystä, Vihreä lippu -kokemustenvaihto • sivut 16–17	Vihreä lippu

JOULUKUU

Vantaan luontokoulun talven opetuspäivien varaaminen alkaa sivut 20–21	Vantaan luontokoulu
---	---------------------

TAMMIKUU

Meriharjun luontokoulun haku alkaa sivut 8–9	Meriharjun luontotalo, Helsinki
13.1. klo 14–17 • Lajit haltuun: Nokkelat nisäkkäät • sivut 20–21	Vantaan luontokoulu, Vantaa

HELMIKUU

2.2. Vihreä lippu -päivä	
11.2. klo 10–15 • Talviluontokurssi • sivut 4–5	Harakan luontokeskus, Helsinki

MAALISKUU

19.3. klo 9 Villa Elfvikin toukokuun luontoretkien varaus alkaa sivut 24–26	Villa Elfvikin luontotalo, Espoo
20.3. klo 10–15 • Liito-oravakurssi • sivut 4–5	Harakan luontokeskus, Helsinki
21.3. Harakan luonnontutkimuspäivien kevähaku loppuu sivut 4–5	Harakan luontokeskus, Helsinki
Vantaan luontokoulun kevään opetuspäivien varaaminen alkaa sivut 20–21	Vantaan luontokoulu, Vantaa
Korkeasaaren koululaiskonferenssi sivut 6–7	Korkeasaaren Luontokoulu Arkki, Helsinki
Eskareiden eläinviikot sivut 6–7	Korkeasaaren Luontokoulu Arkki, Helsinki
Haku saariseikkailupäiviin helsinkiläisille päiväkodeille sivut 4–5	Harakan luontokeskus, Helsinki

HUHTIKUU

11.4. klo 9.30–13.30 Vihreä lippu -raatien tapaaminen Villa Elfvikissä	
15.4. klo 13.30–15.30 • Luontoleikit • sivut 20–21	Vantaan luontokoulu, Vantaa
21.4.–30.5. Villa Elfvikin luontokouluhaku sivut 24–26	Villa Elfvikin luontotalo, Espoo
22.4. klo 14.30–17 • Monimuotoisuutta lähiluonnossa • sivut 20–21	Vantaan luontokoulu, Vantaa
28.4. Suomen luontokeskus Haltian luontokouluhaku alkaa sivut 18–19	Suomen luontokeskus Haltia, Espoo

TOUKOKUU

Vantaan luontokoulun kummiluokkahaku alkaa sivut 20–21	Vantaan luontokoulu, Vantaa
5.–23.5. klo 15–17 • Lähimetsän luonto: kasvit, tilauskurssit • sivut 24–26	Villa Elfvikin luontotalo, Espoo
5.5. klo 15–17.30 • Lajit haltuun: Lumoavat linnut • sivut 20–21	Vantaan luontokoulu, Vantaa
6.5. klo 16–19 • Suojellaan sademetsiä 2 • sivut 6–7	Korkeasaaren Luontokoulu Arkki, Helsinki
9.5. Harakan luonnontutkimuspäivien syys-haku loppuu sivut 4–5	Harakan luontokeskus, Helsinki
12.–18.5. Lasten lintuviikko	
13.5. klo 15–18 • Linnut ympärillämme • sivut 24–26	Villa Elfvikin luontotalo, Espoo

Vihreä lippu on kansainvälinen, Suomessakin suuren suosion saavuttanut ympäristökasvatusohjelma. Suomessa ohjelmaa koordinoi FEE Suomi. Pääkaupunkiseudulla Vihreän lipun alueellisina edistäjinä toimivat Harakan luontokeskus, Vantaan luontokoulu, Villa Elfvikin luontotalo ja Ympäristökoulu Polku. Ne tarjoavat ohjelman osallistujille ja osallistumista harkitseville koulutusta ja tukea omalla alueellaan. Vuosittain järjestetään koululaisten raatitapaaminen sekä opettajille ja kasvattajille vertaistukitapaaminen.

Grön Flagg är ett internationellt miljöprogram för skolor och daghem. I Finland koordineras programmet av FEE Suomi. I huvudstadsregionen fungerar Stora Råntans naturcentrum, Vanda naturskola, Villa Elfviks naturhus, Naturskolan Uttern och Miljöskolan Polku som lokala Grön Flagg främjare. Av dem kan deltagarna få hjälp med att inleda och utveckla verksamheten inom programmet.

Vertaistukea ja virkistystä – tervetuloa Vihreä lippu -osallistujien kokemusten- vaihtopäivään!

Aika: tiistai 8.10.2024 klo 15–18

Paikka: Kyrkoby skola, Pappilankuja 6, Vantaa.

Syksyn Vihreä lippu -osallistujien tapaamisessa pääset jakamaan kokemuksia muiden ohjelmaan osallistuvien kanssa. Saat vinkkejä oman koulun tai päiväkodin Vihreä lippu -toimintaan ja vastauksia moiseen kysymykseen olit sitten vanha tai uusi osallistuja. Tarjolla iltapäiväkahvit ja pientä välipalaa.

Tänä vuonna tapaamme Vantaalla Helsingin pitäjän kirkonkylässä Kyrkoby skolas-
sa, jossa pääsemme tutustumaan koulun

pitkään tekemään Vihreä lippu työhön ja käytäntöihin. Samalla pääsemme vierailemaan Suomen vanhimmassa yhä toiminnassa olevassa koulussa ja nauttimaan Helsingin pitäjän kirkonkylän historiallisesta ympäristöstä.

Ilmoittautuminen:

<https://bit.ly/VL-kokemustenvaihto>

Tilaisuuden järjestävät pääkaupunkiseudun luonto- ja ympäristökoulut.

Lisätiedot: Katja Lembidakis,
Vantaan luontokoulu, p: 050 430 9300
katja.lembidakis@vantaanluontokoulu.fi

Raaitapaaminen pääkaupunkiseudun Vihreä lippu -kouluille

Aika: pe 11.4.2025 klo 9.30–13.30

Paikka: Villa Elfvikin luontotalo,
Elfvikintie 4, Espoo

Tapahtumaan ovat tervetulleita Vihreä lippu -koulujen ympäristöraatilaiset opettajineen luokilta 3–9 ja lukioista. Päivän aikana oppilaat kiertävät ryhmässä erilaisissa työpajoissa ulkona luonnossa ja luontotalon sisätiloissa. Kaikille tarjotaan pullat ja mehua. Tapahtumaan ilmoittautuminen avautuu maaliskuussa ja siitä tiedotetaan sähköpostilla Vihreä lippu -kouluille.

KUVA: VANTAAN LUONTOKOULU

Joko teillä liehuu Vihreä lippu?

Vihreä lippu on Suomen suurin ympäristökasvatusohjelma ja kestävän kehityksen sertifikaatti kasvatusalalle.

Viisi syytä lähteä mukaan:

1. Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä
2. Kattavat materiaalit
3. Asiantuntijoiden tuki
4. Vaikuttavaa toimintaa
5. Kansainvälisiä yhteyksiä

vihrealippu.fi
gronflagg.fi

Tervetuloa Nuuksioon oppimaan, liikkumaan ja retkeilemään!

Vastuullisesti toimivassa Haltiassa saat aidon elämyksen koko Suomen luonnosta. Espoossa Nuuksion kansallispuiston porttina sijaitseva luontokeskus tarjoaa monipuolista sekä innostavaa tekemistä ja oppimista aina varhaiskasvatusryhmistä toisen asteen opiskelijoille asti. Ohjelmamme pohjautuvat ympäristökasvatuksen malleihin ja tukevat perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmia.

Perille pääsee bussilla 245 Espoon keskuksesta. Haltiassa on ravintola, luontokauppa ja retkivarustevuokraamo. Haltian luontonäyttelyissä pääset kansallispuistojemme mahtaviin maisemiin ja luontopääkaupungin luontokohteisiin. Haltian lähiluontopolut soveltuvat eritasoisille luonnossa liikkujille ja niiltä on yhteys Nuuksion kansallispuistoon. Haltian tapahtumakentältä löytyy vapaassa käytössä oleva Haltian kota sekä lähialueelta varattava Aarnitulen tulipaikka.

Våra tjänster finns också på svenska!

Läs mera på: www.haltia.com/sv/naturskola/

KUVA: JARI KOSTET

Innostavat opastukset näyttelyissä ja luontopoluilla

Yhden - puolentoista tunnin mittaiset opastukset ovat tarinallisia ja toiminnallisia. Näyttelyopastuksissa seikkaillaan oppaan kanssa luontoon liittyvissä teemoissa. Luontopolkuopastuksilla havainnoidaan luonnonkirjoa osallistavalla tavalla, herätellään ympäristöherkkyyttä ja oivalletaan omaa luontosuhdetta.

Kullekin ikäluokalle on omat innostavat sisällöt, esimerkiksi:

- varhaiskasvatukselle **Ohto Otavanpoika** tai **Leevi Liito-oravan luontopolku**
- alakouluille **Eläinten olympialaiset** tai **Jääkauden jälkiä**
- yläkouluille **Tulevaisuutta tekemässä** tai **Skutsi kutsuu**

Opastusten hinta on 50 euroa / alkava tunti, ja ryhmän maksimikoko on 20–32 lasta/oppilasta. Näyttelyopastusten yhteydessä veloitetaan yli 6-vuotiaista lisäksi pääsyliput Haltian näyttelyihin (1 euro/oppilas pk-seudun peruskouluista). Ryhmän mukana seuraavat aikuiset maksutta. Osa opastustuotteista on espoolaisille ryhmille maksuttomia KULPS-ohjelman kautta.

Lisätietoja: www.haltia.com/luontokoulu/opastukset/

Elämykselliset luontokoulupäivät

Luontokoulu vie oppilaat Haltian luontokasvattajan johdolla päiväksi luontoon toimimaan, kokemaan, innostumaan ja oppimaan. Luontokoulun kuusi teemaa keskittyvät luonnon monimuotoisuuden ymmärtämiseen ja luontoyhteyden vahvistamiseen.

Luontokoulussa on käytössä monipuolinen luonto-opetuksen pedagogiikka ja ohjelmaan kuuluu esimerkiksi retkeilytaitoja, luonnonkirjon havainnointia ja tutkimista, pelejä ja leikkejä, aistiharjoituksia, rakentelua ja seikkailua.

Haltian luontokoulun kohderyhmä on 3.–9.-luokkien oppilaat. Luontokoulu palvelee pääkaupunkiseudun kuntien koulu- ja maksuttomilla luontokoulupäivillä syyskuusta toukokuuhun. Luontokouluun voi hakea edeltävän lukuvuoden huhtikuussa (seuraava haku aukeaa 28.4.2025).

Lisätietoja: www.haltia.com/luontokoulu/luontokoulupaivat/

Koulutukset kasvattajille

Haltian luontokoulu järjestää tilauskursseja opettajille ja varhaiskasvattajille. Kurssimme innostavat luokasta luontoon. Kursien aiheina muun muassa luonnonkirjo, hyvinvointia luonnosta, kestävä luontoretkeily ja ulkona oppimisen menetelmät.

Lisätietoja koulutuksista: www.haltia.com/luontokoulu/koulutukset-kasvattajille/

Omatoimiselle luontoretkelle

Omatoimisten luontoretkien tueksi opettajat voivat lainata luontokoululta retkeily- ja luonnontutkimusvälineitä, sekä ladata verkkosivuiltamme tuki- ja oppimateriaaleja ympäristökasvatukseen, retkeilytaitojen opetteluun ja ulkona oppimiseen.

Lisätietoja välineistä ja oppimateriaaleista: www.haltia.com/luontokoulu/omatoimiselle-luontoretkelle/

VANTAAN LUONTOKOULU VANDA NATURSKOLA

SOTUNGINTIE 25A, VANTAA • PUH. 050 430 9300
WWW.VANTAANLUONTOKOULU.FI

Tervetuloa Vantaan luontokouluun! Tarjoamme luonto-opetuksen ja ympäristökasvatuksen palveluita päiväkodeille ja kouluille, luonnosta luonnossa oppien. Luontokoulu sijaitsee Sotungin perinnemaisemassa Sipoonkorven kansallispuiston läheisyydessä ja toimii satavuotiaasta vanhasta kyläkoulusta käsin. Opetuksessa hyödynnetäänkin monipuolisesti niin luonnon- kuin kulttuuriympäristönkin tarjoamia mahdollisuuksia. Kurseillemme ovat kaikki tervetulleita kuntarajoista riippumatta, opetuspäivät ja välinelinaus on tarkoitettu vantaalaisille ryhmille. Opetus ja kurssit ovat osallistujille maksuttomia.

Kurssit

Toiminnalliset ja käytännönläheiset kurssit ovat oiva inspiraation ja ideoiden lähde ulko-opetukseen ja ympäristökasvatukseen. Osallistumisesta saat mukaasi myös osallistumistodistuksen. Lisätietoja kurseistamme löytyy <https://www.vantaanluontokoulu.fi/kurssit/>, jonne myös päivitämme kurssitarjontaa.

- Lajit haltuun: **ötököiden ihmemaa** ma 26.8.2024 klo 15–17.30 (ala- ja yläkoulun opettajat, varhaiskasvattajat, kerho-ohjaajat)
- Lajit haltuun: **Kiehtovat kasvit** ti 3.9.2024 klo 15–17.30 (ala- ja yläkoulun opettajat, varhaiskasvattajat, kerho-ohjaajat)
- Lajit haltuun: **Nokkelat nisäkkäät** ma 13.1.2025 klo 14–17 (ala- ja yläkoulun opettajat, varhaiskasvattajat, kerho-ohjaajat)
- **Luontoleikit** ti 15.4. 2025 klo 13.30–15.30 (varhaiskasvattajat, alakoulun opettajat, kerho-ohjaajat, muut lasten kanssa työskentelevät)
- **Monimuotoisuutta lähiluonnossa** ti 22.4. klo 14.30–17 (ala- ja yläkoulun opettajat, sovellettavissa esiopetukseen)

- Lajit haltuun: **Lumoavat linnut** ma 5.5.2025 klo 15–17.30 (ala- ja yläkoulun opettajat, varhaiskasvattajat, kerho-ohjaajat)

Opetuspäivät

Vantaan luontokoulu järjestää elämyksellisiä ja toiminnallisia opetuspäiviä vantaalaisille 1.–9. -luokille sekä 5–6 -vuotiaiden päiväkotiryhmille. *Undervisningsdagarna organiseras också på svenska.*

Kummiluokkatoiminnassa luokka tai päiväkotiryhmä saa lukuvuoden aikana neljä luontokoulupäivää. Kummiluokaksi voi hakea sähköisellä lomakkeella, haku aika päättyy **ma 19.8.2024!** Lisätietoja ja hakemuslomake <https://www.vantaanluontokoulu.fi/kummiluokkatoiminta/>

Yksittäisiä luontokoulupäiviä järjestetään alkusyksyllä, talvella sekä loppukeväällä. Opetuspäivät suuntautuvat useimmiten Sipoonkorven kansallispuistoon tai pienimmillä oppilailla luontokoulun tai oman koulun/ päiväkodin lähiympäristöön. Yksittäisistä opetuspäivistä löytyy tietoa <https://www.vantaanluontokoulu.fi/retket/>

KUVA: VANTAAN LUONTOKOULU

Veeran vesiretki – lainattava opetusmateriaali

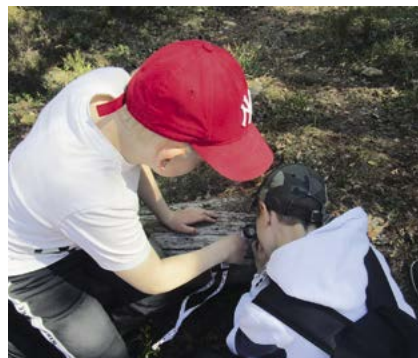
Veeran vesiretki on vantaalaisille 5-6-vuotiaille sekä alkuopetuksen luokille tarkoitettu lainattava opetusmateriaali, jossa tutustutaan vesien elämään Veera Vesiperhosen hahmon avulla. Materiaali sisältää tehtäviä ja niihin tarvittavat välineet sekä tietenkin itse Veera Vesiperhosen. Lisätietoja ja varauskalenteri www.vantaanluontokoulu.fi/veeranvesiretki. *Materialet finns också på svenska.*

Tilauskurssit

Vantaan luontokoulu järjestää tilauskursseina myös esim. koko päiväkodin tai koulun luontoaiheisia koulutuksia. Kurssien sisältöt ovat monialaisia, menetelmät toiminnallisia ja niiltä saa käytännön apua opetussuunnitelman toteuttamiseen. Aiheena voi olla vaikkapa lähiluonnon monimuotoisuus tai luonto oppimisympäristönä, mutta osallistujat voivat myös esittää toiveita kurssien aiheista tai painotuksista. Kysy rohkeasti lisää toimisto@vantaanluontokoulu.fi tai p: 050 430 9300.

KUVA: VANTAAN LUONTOKOULU

KUVA: VANTAAN LUONTOKOULU

YMPÄRISTÖKOULU POLKU

WWW.POLKUEDU.FI • SILTASAARENKATU 11 C 42–45 00530 HKI •
KOULUTUS@POLKUEDU.FI • 0400 348 100

Ympäristökoulu Polku auttaa opettajia ja muita kasvatusalan ammattilaisia matkalla kohti kestäväää tulevaisuutta. Toteutamme oppitukioita kouluissa ja päiväkodeissa, tarjoamme innostavia koulutuksia ja tuotamme monipuolisia opetusmateriaaleja. Olemme myös mukana monissa kestävyyskasvatuksen hankkeissa.

Innostavia kouluvierailuita ja opetustuokioita

Toteutamme maksuttomia kouluvierailuita ja opetustuokioita yhteistyössä seuraavien tahojen kanssa:

- Espoon KULPS
- Espoon Myötätuulta ja turbulenssia
- Helsingin Kettukaverit
- HSY
- Vantaan kulttuuripolku

Aiheina ovat kestävyys- ja ilmastoteemat sekä vastuullinen vedenkäyttö. *Med HSY erbjuder vi lektioner också på svenska!*

Käytännönläheisiä täydennyskoulutuksia

Toteutamme tilauksesta etä- ja lähikoulutuksia ryhmille. Meiltä saat esimerkiksi innostavat työpajat OPS:n ja VASU:n mukaiseen kestäväan kasvatuksen. Tarjolla on myös maksuttomia koulutuksia eri koulutushankkeissa. Katso ajankohtainen tarjonta verkkosivuiltamme.

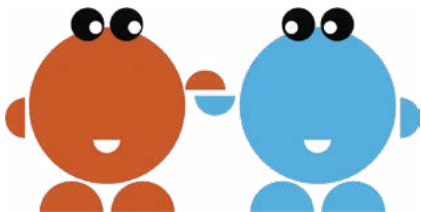

Seuraa Ympäristökoulu Polkua Instagramissa ja Facebookissa!

Monipuolisia opetusmateriaaleja

Löydät verkkosivuiltamme myös materiaaleja kestävyysaiheiden käsittelyyn opetuksessa. Esimerkiksi iloinen Palloässäät -materiaali innostaa varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen kasvattajia moniaistilliseen kestävyyskasvatukseen ja ilmastotekoihin.

Tule käymään Kierrätyskeskukseen!

Ympäristökoulu Polku on osa Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskusta, joka on pääosin kuntien omistama yleishyödyllinen kiertotalouden osaaja jo yli 30 vuoden kokemuksella. Kierrätyskeskuksen myymälät ovat mielenkiintoisia kohteita omatoimisille vierailuille. Osassa myymälöitä järjestetään myös päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten maksuttomia vierailuita. Vierailut sisältävät n. 15–30 minuutin mittaisen toiminnan esittelyn: kierratyskeskus.fi/myymalavierailut

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus lahjoittaa ilmaista askartelumateriaalia kouluille ja päiväkodeille Näprä materiaalitukun kautta. Lue lisää: kierratyskeskus.fi/napra

VILLA ELFVIKIN LUONTOTALO NATURENS HUS VILLA ELFVIK

ELFVIKINTIE 4, ESPOO • PUH. 043 826 9208 • VILLAELFVIK@ESPOO.FI
WWW.ESPOO.FI/VILLAELFVIK

Luontotalo tukee opettajia ja varhaiskasvattajia ympäristökasvatuksessa ja luonnon tuntemuksessa.

Tarjoamme opetusta lapsiryhmille ja kursseja kasvattajille. Tarkemmat tiedot maksuttomista palveluistamme löydät verkkosivuiltamme www.espo.fi/villaelfvik kohdasta [Palvelut kouluille ja varhaiskasvatukselle](#).

Vi har tjänster också på svenska!

Läs mera på: <https://www.espo.fi/sv/naturens-hus-villa-elfvik>

Kerää porukka ja tilaa koulutus omaan lähimetsäsi

Haluaisitko hyödyntää lähimetsäsi paremmin opetuksessa? Espoossa sijaitsevat yksiköt voivat tilata käyttämäänsä koulun tai päiväkodin lähimetsään asiantuntijan perehdyttämään luonnon ihmeisiin. Koulutus järjestetään arkisin klo 15–17 ja osallistujia on oltava vähintään viisi. Tarvittaessa kannattaa kysyä osallistujia muista samaa lähimetsää käyttävistä yksiköistä.

- **Sienet ja monimuotoisuus, saatavilla 9.–27.9.2024**, opettajille Opi tunnistamaan monimuotoisen metsän tunnusmerkkejä, erilaisia eliöryhmiä ja otusten elinpaikkoja.
- **Kasvit, saatavilla 5.–23.5.2025**, opettajille ja varhaiskasvattajille Opi kasvilajeja ja lasten kanssa käytettäviä menetelmiä kasvimaailmaan tutustumisessa.

KUVA: JUSSI HELIMÄKI

Linnut ympärillämme - koulutus opettajille Villa Elfvikissä ti 13.5.2025 klo 15–18

Mitä linnut kertovat meille elinympäristöissä tapahtuneista muutoksista? Kurssilla käydään läpi peruspaketti lintutietoutta ja lintujen havainnointia käytännössä. Tule mukaan kuulemaan ja kokeilemaan, miten lintujen tunnistamisen voi aloittaa luokan kanssa tai itsenäisesti.

Luontoretkiä lapsiryhmille syyskuussa ja toukokuussa

Eri teemaiset luontoretket on suunniteltu 5–10 -vuotiaille lapsille. Ne sopivat päivähoito-, esikoulu- ja iltapäiväkerhoryhmille sekä peruskoulun 1.–4. -luokille. Arkipäivinä toteutettavat retket kestävät noin kaksi tuntia. Syyskuun 2024 retkien varaus alkaa 14.8. klo 9 ja toukokuun 2025 retkien varaus 19.3. klo 9.

Luontokoulupäivät espoolaisille

Espoolaiset koulut voivat hakea lukuvuoden 2025–2026 luontokoulupäiviä sähköisellä lomakkeella 21.4.–30.5.2025. Luontokoulupäivät on tarkoitettu 3.–8.-luokkalaisille ja niitä on saatavilla myös ruotsiksi. Luontokoulupäivien ohjelmissa tutkitaan luontoa eri vuodenaikoina, vesiluontoa tai lintuja.

Oppitunnit yläkouluille Espoon ilmastotoimista ja luontokadon torjumisesta

Mitä ilmastotoimia Espoossa tehdään? Voinko minä tehdä jotain? Entä luonnon monimuotoisuus, miksi se on tärkeää? Miten luontokadon torjuntaan voi osallistua? Espoon opettajat voivat vapaasti ladata käyttöönsä Ilmastotekoja yhdessä ja Luontokatoa torjumaan -oppituntien materiaalit ja ohjeet Espoon intrasta eli Essistä.

Espeen koulut voivat tilata syksylle 2024 oppitunteja kouluvierailuina Ympäristökoulu Polun kautta (s. 22).

KUVA: VAPPU ORMIO

Kestävän elämäntavan polun arvoitus koululuokille

Sisällä luontotalossa voi kiertää pienryhmissä pelillisen Kestävän elämäntavan polun arvoituksen. Tehtävien aiheet on poimittu nuorten arkielämästä ja niissä käsitellään ruoan ja liikkumisvalintojen lisäksi esimerkiksi vaatteita, kännyköitä ja vapaa-aikaa.

Opetussuunnitelmaa toteuttavaa arvoitusta voi tulla ratkaisemaan arkisin oman opettajan johdolla (ei toukokuussa). Arvoituksen tehtävät on suunniteltu 4.–9.-luokkalaistilille, mutta ne sopivat hyvin myös sitä vanhempien tehtäväksi. Palvelu on espoolaisille tarjolla myös KULPS-kulttuuripolussa.

Eläköön Espoo -näyttely ja tehtävät

Espoon luonnon ominaispiirteitä esittelevä toiminnallinen näyttely sopii kaikenikäisille kävijöille. Näyttelyssä pääset tutustumaan eri aistein lehtoihin, vesiluontoon, lähimetsiin ja lintukosteikkoon. Näyttelyssä voit myös valita tekoja, joilla itse haluat edistää luonnon hyvinvointia.

Koululuokat voivat tutustua näyttelyyn opetussuunnitelmaa tukevien tehtävien avulla. Alakoulun tehtävissä tutustutaan kasveihin tai vesiluontoon, yläkoulun tehtävissä metsä- tai vesiluontoon.

MAPPA on
ympäristökasvatuksen
ja kestävyysosaamisen
työkalupakki

Mitä viestiä linnut tuovat? Uusi LINTURETKIKONE

tuo viestin
perille ja
näyttää
oman
alueesi
linnut
tänään!

mappa.fi/linturetkikone

Ota MAPPA haltuun, katso video!

- Avoimia oppimateriaaleja
- Linturetkikone ja luontopolkuja
- OPS- ja GreenComp-haut
- Tapahtumia ja koulutuksia

mappa.fi/oppimateriaalit

iNaturalist

Ota tekoöly avuksi lajin-
tunnistuksen opettamisessa
ja tule mukaan
tekemään
kansalais-
tiedettä.

mappa.fi/luontokoulu

Luontokoulut.fi

Pääkaupunkiseudun luonto- ja ympäristökoulut Huvudstadsregionens natur- och miljöskolor

Meiltä saat

- ideoita ja innostusta
- ulkona oppimisen taitoja
- opetustuokioita hienossa luontoympäristössä tai omassa koulussa tai päiväkodissa.

Vi erbjuder

- idéer och inspiration
- färdigheter i utomhuspedagogik
- undervisning i fina naturmiljöer eller i skolan eller daghemmet.

Palautetta toiminnastamme – Feedback om vår verksamhet

- ” Kynnys viettää kokonaisia päiviä ulkona oppilaiden kanssa on madaltunut luontokoulun myötä!” (opettaja luontokoulupäivän jälkeen)
- ” Ihanan innostava kurssi, josta sai suoraan vinkkejä omaan arkeen” (opettaja kurssin jälkeen)
- ” En rolig, vettig och annorlunda dag som gav bättre klassanda” (klasslärare efter naturskoldagen)

Lisätietoja • Tilläggsinformation

www.luontokoulut.fi

www.mappa.fi

PÄÄKAUPUNKISEUDUN LUONTOKOULUT

